

**Paprastojo pelėno (*Microtus arvalis*) paplitimo
versliniuose soduose ir uogynuose nustatymas,
dėl augalų apsaugos produktų registravimo**

Žemės ūkio ministerijos užsakymu Gamtos tyrimų centro tyrimas
2018 05 25 d. Sutartis su Nacionaline mokėjimo agentūra
prie Žemės ūkio ministerijos Nr MT-18-3

Socialinis partneris: Lietuvos Ūkininkų Sąjunga

Tyrimo uždaviniai:

1. Atlikti paprastojo pelėno apskaitą siekiant nustatyti paplitimą ir gausumą versliniuose soduose ir uogynuose pavasarį ir vasarą, kai yra naudojami augalų apsaugos produktai:
 - pasirenkant verslinius sodus ir uogynus esančius skirtinguose Lietuvos regionuose, kurie parodytų realią visos Lietuvos situaciją;
 - pasirenkant verslinius sodus, kuriuose vykdoma skirtinga sodininkavimo praktika (pvz. tarpueiliuose pjaunama žolė arba ne, paliekamas skirtingas žolės aukštis, tarpueiliai ariami arba ne, tarpueiliai purškiami ir kt.)
2. Įvertinti ar paprastieji pelėnai yra tinkama rūšis būti „kertine rūšimi“ Lietuvos versliniuose soduose ir uogynuose, įvertinant:
 - jų gausumą ir paplitimą soduose ir uogynuose,
 - dauginimąsi,
 - maitinimąsi soduose ir uogynuose,
 - kaip jų gausumą įtakoja skirtingos sodininkavimo priemonės,
 - migracijos į sodus ir uogynus iš gretimų natūralių buveinių galimybes.

Numatomi rezultatai:

1. Smulkiųjų žinduolių bendrijų soduose ir uogynuose ekologinių/biologinių ypatybių įvertinimas
2. Paprastojo pelėno aptinkamumo ir gausumo įvertinimas
3. Sodininkavimo įtakos įvertinimas smulkiųjų žinduolių bendrijai ir paprastajam pelėnui
4. Paprastojo pelėno biologinių rodiklių (dauginimosi, lyčių ir amžiaus proporcijų, mitybos, peržiemojimo soduose ir uogynuose, galimos migracijos iš gretimų natūralių buveinių) įvertinimas

Svarbiausias rezultatas – išvada – paprastojo pelėno tinkamumas būti „kertine rūšimi“ Lietuvos versliniuose soduose ir uogynuose, įvertinant jų biologiją (arba alternatyvios smulkiųjų žinduolių rūšies pasiūlymas ir pasirinkimo pagrindimas)

Darbo eiga:

1. Smulkieji žinduoliai gaudomi soduose ir uogynuose mušamaisiais pelių spąstais
2. Spąstai statomi linijomis, po 25 spąstus, vienoje teritorijoje nuo 50 iki 100 spąstelių
3. Spąstai tikrinami kartą per dieną, ryte
4. Teritorijoje spąstai laikomi tris paras
5. Gamtos tyrimų centro darbuotojai teritorijoje užtruks 2-3 valandas statant ir nurenkant spąstelius, ir 1-2 valandas juos tikrinant
6. Numatomas tyrimo periodas – birželis pavasarį, rugsėjis-spalis rudenį
7. Stengsimės suderinti gaudymo laiką, netrukdam darbams soduose

Prašytume neliesti pastatytų spąstelių ir juose sugautų graužikų

Dėkingi už bendradarbiavimą